Proslov dra Josefa Tognera při pohřbu kol. dra Em. Lisky.

Dre Lisko, kolego a příteli!

Se sporého stromu čsl. notářstva jako bleskem uťata shroutila se mohutná, zelená větev, která vysoko a dychtivě spěla k jasným výšinám lidského poznání, ukazujíc ostatním cíl a směr a opravňujíc ve zralosti mužného věku k nejlepším nadějím.

Syn úrodné Hané, na níž vlní se široké lány v létě plné bohatých, nepodajných klasů slibujících a dávajících požehnanou úrodu, byl's plným, nepodajným klasem dávajícím mnohonásobně, což v duši Tvou a srdce Tvé Tvoji učitelé seli a sázeli, všem, kdož s Tebou ve styk vešli.

Připraven pro dráhu advokáta necítil's se povolaným pracovati pro zájem jedné strany a hájiti právo jedné strany, proto volil's skromnější povolání notáře, poněvadž Jsi se cítil, povolaným býti mezi stranami, brániti právo a spravedlnost v jejich vznikání na prospěch obou stran.

A věru plně dostál's tomuto úkolu notáře, jemuž náš nezapomenutelný dr. Batěk určil v justičním organismu úkol hygienika, jehož práce spočívá v zabraňování sporů.

Svými vědomostmi, svojí pílí a příslovečnou svědomitostí byl's nám zářivým příkladem plnění našich úředních povinností.

A vedle svědomité práce svého povolání seznamoval's nás s judikaturou našich soudů, svými články v Českém Právu a svými přednáškami sdílel's s námi nezištně z bohatého zdroje vlastního poznání, byl's nám rádcem a pomocníkem, vždy ochotným a spolehlivým.

Pracoval's v našich stavovských institucích a odborných organisacích nezištně a pilně, nenáročně a vytrvale. Třímal's vysoko prapor stavovské cti a práce. Proto slibujeme u rakve Tvé, že ctíti chceme památku Tvou sledujíce příklad Tvůj a plníce podle vzoru Tvého povinnosti našeho úřadu a v tom smyslu volám Ti na shledanou.

A kdo měl příležitost poznati Tvé zlaté srdce, jež nebylo schopno zloby a škodolibosti, Tvoji lásku k rodině, ten doznat musí, že's byl jeden z těch, kdož zaslouží ono řecké epiteton ornans: kallos kagathos.

Dre Lisko: non mortuus es nobis, exegis monumentum aere perenius.

Dr. Hugo Patsch:

Reasumace daní a změna východiskové bilance.

Rakouské právo daňové neznalo změnu daňových předpisů z důvodů okolností nově na jevo vyšlých, a do novelisace zákona o daních osobních zákonem ze dne 23. ledna 1914 č. 13. ř. z. ani restituce in integrum pro zmeškání lhůt. Teprve novelou touto vsunut do zákona o daních osobních nový paragraf 286, jednající o tom, kdy lze žádati za navrácení do předešlého stavu následkem živelních událostí, neb událostí jiného druhu, jichž nebylo lze předvídati neb odvrátiti, aby dodržena byla lhůta k opravním prostředkům v řízení ukládacím neb odvolacím.

Právo uherské, tedy právo, platné na území Slovenska znalo restituci jak pro zmeškání lhůt, tak také z důvodů okolností nově na jevo vzešlých aspoň v trestním řízení před sedriemi a před správním soudem.

Řízení posléz uvedené bylo však zákonem ze dne 2. listopadu 1918 č. 3. sb. z. a n., jímž zavedena jednotná úprava řízení před nejvyšším správním soudem, zrušeno.

Možno tedy tvrditi, že do vydání nového zákona o přímých daních ze dne 15. června 1927 čís. 76. sb. z. a n. není z á k o n n ý c h předpisů, jež by připouštěly restituci daňových předpisů z jiných důvodů, než pro omluvitelné zmeškání lhůt.

Starší judikatura, lpíc na slovném znění lhůtového zákona ze dne 19. března 1875 č. 28. ř. z. takřka všeobecně docházela k úsudku, že daně právoplatně vyměřené jsou nezměnitelné, i když bylo při vyměřování jich zjevně právo porušeno (nález z 18. ledna 1911 č. 8041).

Avšak již nejbližší judikatura (nálezy z 24. listopadu 1911 č. 12212 a z 11. září 1913 č. 9687) zásadně právo na reasumaci ob noviter reperta přiznává a judikatura našeho nejvyššího správního soudu konstantně, počínaje nálezem z 2. září 1919 č. 4119 — 92 B, tuto zásadní oprávněnost potvrzuje.

Nálezy tyto, jakož i další z let 1924 až 1926 byly jistě důvodem, že nový daňový zákon v § 340 stanoví zásady daňové reasumace i z důvodů okolností nově na jevo vyšlých.

Bude dobře předem vzpomenouti nejdůležitějších těchto nálezů.

Veškerá tato rozhodnutí týkají se předpisů daně výdělkové podniků veřejně účtujících, což vysvětluje se tím, že jen při těchto podnicích okolnosti nově na jevo vzešlé měly při zdaňování svou důležitost, jelikož podniky, podléhající všeobecné dani výdělkové, nebyly zdaňovány podle čistého výnosu, nýbrž podle všeobecné výdělečnosti podniku.

Nejdůležitějšími nálezy pro posouzení naší otázky jsou tyto:

1. Nález z 13. května 1924 č. 8484 — 1947 B.

Bilance řádně schválená stala se základem pro výměru daně zárobové (výdělkové) podniků veřejně účtujícího. Po pravoplatnosti daňového předpisu valná hromada tuto bilanci reasumovala z důvodů mýlného účtování, jelikož prý v konečných účtech vynechány byly některé dluhy společnosti. Stížnost finanční zemský úřad zamítl z důvodů, že není dovoleno právoplatně vyměřenou daň na základě pozdější opravené bilance upraviti neb odepsati.

Nejvyšší správní soud nerozhodl meritorně, ale prohlásil zásadu, že reasumace daní ve prospěch strany z důvodů nově na jevo vyšlé okolnosti zákonem vyloučena není.

Nález týká se sice Slovenska, leč pro stanovení zásadního principu má význam a důležitost všeobecnou.

2. Nález z 12. listopadu 1924 č. 19514 — 2174 B.

Po předpisu daně, leč ještě před pravoplatností domáhá se strana rekursem změny předpisu daňového, předkládajíc novou daňovou bilanci, sdělanou v zásadách podniků veřejně účtujících z důvodů, že společnosti s r. o. v důsledku zákona ze dne 18. ledna 1920 č. 271 sb. z. a n. zdaňovány býti mají podle hlavy II. o dani výdělkové, kdežto předložená prvá bilance k této změně zákonné ještě nepřihlížela.

Strana v odvolání svém dále namítá, že původní bi-